

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och av 89 och 108 § i avfallslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det i miljöskyddslagen och avfallslagen görs de ändringar som behövs för att komplettera det nationella genomförandet av det direktiv av Europaparlamentet och rådet som gäller rätt till deltagande. Vidare föreslås att det i miljöskyddslagen görs de ändringar som behövs för att komplettera det nationella genomförandet av det direktiv av Europaparlamentet och rådet som gäller omgivningsbuller. Genom ändringarna preciseras bestämmelserna om utarbetande av luftvårdsplaner, handlingsplaner för bullerbekämpning, riksomfattande miljöskyddsplaner och miljöskyddsprogram samt riksomfattande avfallsplaner i syfte att klargöra att möjligheten att delta gäller alla i enlighet med direktivens definition av allmänheten. Dessutom kompletteras lagstiftningen med bestämmelser om den tidsfrist som ska reserveras för framförande av åsikter samt om det förfarande som ska iakttas när planer och program revideras. Den myndighet som utarbetar handlingsplanen för bullerbekämpning åläggs att informera om hur åsikterna och utlåtandena om utkastet till plan har blivit beaktade.

Till miljöskyddslagen och avfallslagen fogas vissa bestämmelser som gäller miljöskydd vilka förutsätts i den förordning av Europaparlamentet och rådet som gäller återvinning av fartyg. Till miljöskyddslagen fogas en ny bestämmelse enligt vilken de miljöskydds krav som fartygsåtervinningsförordningen förutsätter ska beaktas vid behandlingen av ett miljötillståndsärende. Bestämmelserna om internationell avfallstransport i avfallslagen kompletteras med en hänvisning till fartygsåtervinningsförordningen.

I propositionen föreslås också att den övergångsbestämmelse i miljöskyddslagen som gäller små torvutvinningsområden ändras så att tidsfristen för ansökan om miljötillstånd när det gäller torvutvinningsområden som är högst 10 hektar och som var verksamma vid ikraftträdandet av den nya miljöskyddslagen förlängs med fem år.

I miljöskyddslagen görs dessutom vissa andra ändringar av mindre betydelse. Dessa gäller skyldigheten att anmäla ändringar i verksamheten samt förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter de har stadfästs.

MOTIVERING

1 Inledning

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG, nedan direktivet om rätt till deltagande, trädde i kraft den 25 juni 2003. Direktivet om rätt till deltagande har genomförts i Finland genom flera olika författningar. Europeiska kommissionen har genom ett brev av den 26 februari 2015 gett Finland en formell underrättelse i anslutning till genomförandet av direktivet om rätt till deltagande. I sitt svar på den formella underrättelsen har Finland förbundit sig att komplettera och precisera sin lagstiftning till vissa delar i syfte att avsluta EU:s överträdelseförfarande. Denna proposition gäller de ändringar som måste göras i miljöskyddslagen och avfallslagen i syfte att komplettera genomförandet av direktivet om rätt till deltagande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG om bedömning och hantering av omgivningsbuller, nedan direktivet om omgivningsbuller, trädde i kraft den 18 juli 2002. Direktivet om omgivningsbuller har genomförts nationellt genom miljöskyddslagen och statsrådets förordning om bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning som Europeiska gemenskapen förutsätter (801/2004). Europeiska kommissionen har genom en förfrågan av den 16 september 2014 begärt att Finland lämnar tilläggsuppgifter om genomförandet av direktivet om omgivningsbuller. I sitt svar på förfrågan har Finland förbundit sig att komplettera och precisera sin lagstiftning till vissa delar i syfte att hindra att EU:s egentliga överträdelseförfarande inleds. Denna proposition gäller de ändringar som måste göras i miljöskyddslagen i syfte att komplettera genomförandet av direktivet om omgivningsbuller.

Europaparlamentet och rådet antog den 20 november 2013 en förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, nedan fartygsåtervinningsförordningen. Fartygsåtervinningsförordningen träder i kraft stegvis och den innehåller vissa bestämmelser som förutsätter nationellt genomförande. Denna proposition anknyter till de miljöskyddsbestämmelser som trädde i kraft i den första fasen av fartygsåtervinningsförordningen. Med fartygsåtervinning avses enligt fartygsåtervinningsförordningen aktiviteten att helt eller delvis ta isär ett fartyg för att ta till vara delar eller material, samtidigt som omhändertagandet av farligt och annat material säkerställs. En anläggning där fartyg tas isär kallas i denna proposition fartygsåtervinningsanläggning.

Torvutvinningsområden med en areal på högst 10 hektar och därtill anknuten dikning blev tillståndspliktiga i samband med den reform av miljöskyddslagen som trädde i kraft den 1 september 2014. Enligt övergångsbestämmelserna borde miljötillstånd för redan verksamma torvutvinningsområden på 5–10 hektar ha sökts senast den 1 september 2015 och för torvutvinningsområden på mindre än 5 hektar senast den 1 september 2016. Denna regeringsproposition anknyter till det faktum att det har visat sig vara en större utmaning än väntat att ansöka om tillstånd inom den utsatta tiden.

I denna proposition föreslås att det i miljöskyddslagen också görs vissa andra ändringar av mindre betydelse. I samband med revideringen av den s.k. VOC-förordningen (statsrådets förordning om begränsning av utsläpp som leds ut i luften från vissa verksamheter och anläggningar som använder organiska lösningsmedel) våren 2015 framgick det att det vore logiskt att utvidga bestämmelserna om skyldigheten att anmäla ändringar i verksamheten (170 § i miljöskyddslagen) till att gälla inte bara tillståndspliktig verksamhet utan även registreringspliktig verksamhet. I ovan nämnda svar i anslutning till genomförandet av direktivet om rätt till deltagande förband sig Finland dessutom att precisera bestämmelserna om förfarandet för att be-

akta gränsöverskridande konsekvenser (212 § i miljöskyddslagen) så att de bättre motsvarar den ordalydelse i artikel 26.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv om industriutsläpp (210/75/EU), nedan *industriutsläppsdirektivet*, som grundar sig på direktivet om rätt till deltagande.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Allmänhetens rätt att delta i beredningen av vissa planer och program som avses i miljöskyddslagen och avfallslagen

Planer som utarbetas i syfte att trygga luftkvaliteten

I 145 § i miljöskyddslagen föreskrivs om kommunens skyldighet att göra upp en luftvårdsplan om ett eller flera av gränsvärdena för luftkvaliteten överskrids eller riskerar att överskridas. I 146 § i miljöskyddslagen föreskrivs om kommunens skyldighet att göra upp en handlingsplan på kort sikt om ett eller flera av tröskelvärdena för larm i fråga om luftkvaliteten överskrids eller riskerar att överskridas. I 147 § i miljöskyddslagen föreskrivs om förfarandet för utarbetande av dessa planer.

Enligt 147 § 3 mom. i miljöskyddslagen ska kommunen i tillräckligt god tid ge allmänheten tillfälle att framföra sina åsikter om utkastet till planer genom att kungöra ärendet på kommunens anslagstavla eller i en tidning med allmän spridning på orten. Ärendet ska också kungöras elektroniskt. Ett utlåtande om utkastet till planer ska begäras av den statliga tillsynsmyndigheten.

Enligt 147 § 4 mom. i miljöskyddslagen ska information om en godkänd plan samt om hur de framförda åsikterna och den statliga tillsynsmyndighetens utlåtande har beaktats lämnas till allmänheten på det sätt som föreskrivs i 3 mom. De godkända planerna ska sändas för kännedom till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet.

Ovan angivna bestämmelser om de planer som utarbetas i syfte att trygga luftkvaliteten utgör ett led i genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG om luftkvalitet och renare luft i Europa, nedan luftkvalitetsdirektivet. De planer som avses i luftkvalitetsdirektivet hör till tillämpningsområdet för direktivet om rätt till deltagande.

Luftkvaliteten i Finland är allmänt taget god och en sådan luftvårdsplan som avses i 147 § i miljöskyddslagen har hittills utarbetats endast för huvudstadsregionen, där gränsvärdena för kvävedioxid har överstigits i Helsingfors innerstad. De tröskelvärden för larm som angivits för luftkvaliteten har inte överskridits en enda gång i Finland.

Helsingfors stads luftvårdsplan godkändes 2008 och den sträcker sig till 2016. Beredningen av en ny plan har redan inletts. När luftvårdsplanen (2008–2016) utarbetades hördes allmänheten på flera olika sätt och allt som allt reserverades ungefär två månader för hörandet. Utifrån allmänhetens åsikter omarbetades innehållet i planen till vissa delar. För att tillgodose allmänhetens rätt att delta blev man också tvungen att anställa mer resurser. När den nya planen utarbetas kommer det också att behövas mer resurser i någon mån.

Handlingsplaner för bullerbekämpning

I 151 § i miljöskyddslagen föreskrivs om skyldigheten att utarbeta bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning. I 152 § i miljöskyddslagen anges hur bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning utarbetas.

Enligt 152 § 1 mom. i miljöskyddslagen utarbetas bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning av Trafikverket i fråga om landsvägar och järnvägar, av flygplatsoperatören i fråga om en flygplats, av trafikområdeshållaren i fråga om andra trafikområden och i fråga om befolkningskoncentrationer av den behöriga kommunen när det gäller andra platser än de ovan nämnda. Trafikverket och flygplatsoperatören ska lämna sin bullerutredning och handlingsplan till den behöriga kommunen, som beaktar dem när bullerutredningen och handlingsplanen utarbetas för befolkningskoncentrationen.

Enligt 152 § 2 mom. i miljöskyddslagen ska bullerutredningen och handlingsplanen ses över åtminstone vart femte år efter att de har utarbetats, varvid handlingsplanen och vid behov också bullerutredningen ska göras om. Handlingsplanen ska vid behov även i övrigt ändras och kompletteras, om det i området uppkommer en ny faktor som väsentligen inverkar på bullersituationen.

Enligt 3 mom. ska de vars boende, arbete eller andra omständigheter kan komma att påverkas av handlingsplanen ges möjlighet att framföra sin åsikt när handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas. Tillfälle ges genom att ärendet kungörs på kommunens anslagstavla eller i en tidning med allmän spridning på orten. Ärendet ska också kungöras elektroniskt. Utlåtande ska begäras av kommunerna inom det område som påverkas, de statliga tillsynsmyndigheterna, Trafikverket, flygplatsoperatören och andra som anges genom förordning av statsrådet. Dessutom ska en i 186 § avsedd registrerad förening eller stiftelse ges möjlighet att framföra sin åsikt vid beredningen av handlingsplanen.

Ovan angivna bestämmelser om handlingsplaner för bullerbekämpning utgör ett led i genomförandet av direktivet om omgivningsbuller. Definitionen av allmänheten i direktivet om omgivningsbuller och rätten för allmänheten att delta i beredningen av handlingsplaner för bullerbekämpning motsvara kraven i direktivet om rätt till deltagande.

Vid utarbetandet av handlingsplaner för bullerbekämpning har praxis varit att åsikter och anmärkningar har tagits emot av en större grupp än vad som anges i lagen på så sätt att framförandet av åsikter inte har begränsats på något sätt. Rätten att delta har i praktiken genomförts så att åsikter och anmärkningar har samlats in via informationsmöten, kommunernas officiella anslagstavlor och internetenkäter och de har beaktats i den slutliga beredningen av handlingsplanerna för bullerbekämpning.

Riksomfattande miljöskyddsplaner och miljöskyddsprogram

I 204 § i miljöskyddslagen föreskrivs om riksomfattande miljöskyddsplaner och miljöskyddsprogram.

Enligt 204 § 1 mom. i miljöskyddslagen godkänner statsrådet de i Europeiska unionens rättsakter avsedda riksomfattande miljöskyddsplanerna och miljöskyddsprogrammen. När planerna och programmen bereds ska de myndigheter och intressegrupper vilkas rätt eller fördel ärendet berör samt de riksomfattande föreningar och stiftelser som avses i 186 § ges tillfälle att ge utlåtande om utkastet till planer och program. Utkastet ska publiceras i elektronisk form och allmänheten ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att framföra sina åsikter. Information om en

godkänd plan eller ett godkänt program med tillhörande motivering samt om hur de framförda åsikterna har blivit beaktade ska ges i elektronisk form.

Miljöskyddslagens 204 § motsvarar 26 § i den gamla miljöskyddslagen (86/2000). Den nämnda paragrafen kompletterades med bestämmelser om allmänhetens deltagande genom en lagändring (814/2005) som trädde i kraft den 30 oktober 2005 i samband med att direktivet om rätt till deltagande genomfördes.

Till de program som avses i 204 § i miljöskyddslagen hör det luftvårdsprogram som utarbetats i syfte att genomföra utsläppstakdirektivet (2001/81/EG) och som statsrådet godkände den 26 september 2002. I programmet fastställdes de åtgärder med vilka Finland skulle minska sina utsläpp av svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar och ammoniak från och med 2010 till den nivå som anges i utsläppstakdirektivet, som trädde i kraft 2001.

Programmet bereddes med stöd av 26 § i den gamla miljöskyddslagen (86/2000). Såsom framgår ovan hade kraven i direktivet om rätt till deltagande vid denna tidpunkt inte ännu beaktats i den nationella lagstiftningen. Programmet bereddes i en arbetsgrupp som tillsatts av miljöministeriet och som hade representanter från finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet samt handels- och industriministeriet. Utlåtanden om det utkast till program som arbetsgruppen utarbetat begärdes i enlighet med den då gällande nationella lagstiftningen av olika myndigheter och intressegrupper. Det informerades om det program som statsrådet godkände och programmet gjordes tillgängligt för allmänheten.

När det förslag till utsläppstakdirektiv (COM(2013) 920) som just nu behandlas i EU har antagits kommer ett helt nytt luftvårdsprogram att utarbetas i syfte att genomföra direktivet.

Till de program som avses i 204 § i miljöskyddslagen hör också det nationella programmet för genomförande av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Skyldigheten att utarbeta programmet i fråga grundar sig på artikel 17 i rådets direktiv 91/271/EEG om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Det senaste genomförandeprogrammet utarbetades 2014. Utlåtanden om utkastet till program begärdes då av centrala aktörer. Dessutom gavs alla tillgång till begäran om utlåtande på elektronisk väg så att de kunde lämna utlåtande inom den utsatta tiden. På det hela taget uppfylldes ovan beskrivna lagstiftningskrav på allmänhetens rätt att delta väl.

Avfallsplaner

Enligt 87 § i avfallslagen ska miljöministeriet bereda en riksomfattande avfallsplan som underställs statsrådet för godkännande. Enligt 87 § 3 mom. i avfallslagen ska miljöministeriet utvärdera den riksomfattande avfallsplanens och den separata planens utfall och effekter åtminstone vart sjätte år och vid behov bereda en reviderad plan som underställs statsrådet för godkännande.

I 88 § i avfallslagen föreskrivs om den regionala avfallsplan som ska utarbetas för genomförandet av den riksomfattande avfallsplanen. Beredningen av de regionala avfallsplanerna hör till närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter.

I 89 § i avfallslagen föreskrivs om beredningen av den riksomfattande och den regionala planen.

Enligt 89 § 1 mom. i avfallslagen ska, när den riksomfattande avfallsplanen eller en separat plan för minskning av avfallens mängd och skadlighet bereds, de riksomfattande föreningar och stiftelser som avses i 134 § 2 punkten och de myndigheter och aktörer vars ansvarsområde

eller uppgifter den riksomfattande avfallsplanen eller den separata planen kan anknyta till på ett väsentligt sätt ges tillfälle att ta del av utkastet till plan och uttrycka sin åsikt om det skriftligen. Utkastet ska vara tillgängligt i ett datanät och en tillräcklig tid ska reserveras för framförandet av åsikter. Information om den godkända planen med tillhörande motivering och om hur de framförda åsikterna har blivit beaktade ska ges i elektronisk form.

Enligt 89 § 2 mom. i avfallslagen ska närings-, trafik- och miljöcentralen bereda den regionala avfallsplanen i växelverkan med kommunerna och andra myndigheter i regionen och med sådana verksamhetsutövare och i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser i regionen vars verksamhetsfält den regionala avfallsplanen kan anknyta till på ett väsentligt sätt, och centralen ska tillsätta en arbetsgrupp för ändamålet. När den regionala avfallsplanen bereds ska landskapsförbundet ges tillfälle att yttra sig om utkastet till plan. Bestämmelser om deltagande i beredningen av en regional avfallsplan finns dessutom i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

Ovan angivna bestämmelser om avfallsplaner utgör ett led i genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och om upphävande av vissa direktiv, nedan avfallsdirektivet. De planer och program som avses i avfallsdirektivet hör till tillämpningsområdet för direktivet om rätt till deltagande. Enligt artikel 31 i avfallsdirektivet ska det säkerställas att allmänheten bereds tillfälle att delta i utarbetandet av de planer och program som avses i avfallsdirektivet i enlighet med direktivet om rätt till deltagande eller i förekommande fall Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (det s.k. SEA-direktivet).

I Finland har det hittills utarbetats tre riksomfattande avfallsplaner. För utarbetandet av den gällande riksomfattande avfallsplanen (2008–2016) tillsattes en arbetsgrupp med bred sammansättning. Beredningen var öppen och i den hördes allmänheten i stor utsträckning. Allmänheten hördes vid tre för allmänheten öppna informationsmöten. Dessutom ordnades också sju internetenkäter om planens centrala teman (9/2005–3/2006). Utifrån de framförda åsikterna omarbetades innehållet i programmet till vissa delar. Beredningen av en ny riksomfattande avfallsplan (2017–2024) har redan inletts.

På det sätt som avfallslagen förutsätter har man i fråga om allmänhetens deltagande vid beredningen av de regionala avfallsplanerna iakttagit lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005), nedan *SMB-lagen* (200/2005). De detaljerade bestämmelserna om hörande av allmänheten i SMB-lagen (200/2005) uppfyller även kraven i direktivet om rätt till deltagande, och därmed har deltagandet på det hela taget genomförts väl.

Nedmontering av fartyg och transport av fartyg till en annan stat för nedmontering

Nedmontering av fartyg kan med hänsyn till konsekvenserna för miljön och hälsan jämföras med byggande eller reparation av fartyg. Nedmonteringen av fartyg i Finland är till sin natur sådan förbehandling av avfall som resulterar i att produkterna återanvänds eller till att avfallet återvinns eller bortskaffas. Verksamheten kräver miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (tabell 2 punkt 13 underpunkt f i bilaga 1 till miljöskyddslagen).

För närvarande nedmonteras inte sådana fartyg i Finland som hör till fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde, även om det finns tekniska möjligheter till detta. I Finland nedmonteras däremot i viss mån fartyg som inte hör till fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde, dvs. fartyg med en bruttodräktighet under 500 samt bl.a. krigsfartyg.

Bestämmelser om transport av fartyg till en annan stat för nedmontering finns i nuläget både i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, nedan *avfallstransportförordningen*, och i fartygsåtervinningsförordningen. De nationella bestämmelser som förutsatts för genomförandet av avfallstransportförordningen ingår i avfallslagens 12 kap. som gäller internationella avfallstransporter.

Det är sällan större fartyg som tagits ur bruk transporteras från Finland till en annan stat för nedmontering. Fartyg som seglar under finsk flagg säljs i allmänhet för vidare användning innan de når slutet på sin livslängd. Tillstånd i enlighet med avfallstransportförordningen att transportera ett fartyg till ett annat land beviljas med stöd av avfallslagen av Finlands miljöcentral som tillsammans med tullen även övervakar att bestämmelserna om avfallstransporter iakttas.

Skyldigheten att ansöka om miljötillstånd för små torvutvinningsområden

I samband med reformen av miljöskyddslagen genomfördes en betydande ändring av tillståndsplikten då gränsen för när torvutvinning och därtill anknuten dikning är tillståndspliktig slopades. Enligt den gamla miljöskyddslagen (86/2000) behövde små torvutvinningsområden med en areal på högst 10 hektar inte något miljötillstånd, men enligt den gällande lagstiftningen ska all torvutvinning och därtill anknuten dikning vara tillståndspliktig oberoende av storleken (tabell 2 punkt 7 underpunkt d i bilaga 1 till miljöskyddslagen).

Genom slopandet av gränsen för tillståndsplikt för torvutvinningen ville man göra torvutvinningsområden med en areal under 10 hektar och därtill anknuten dikning tillståndspliktiga så att de olägenheter för miljön som de orsakar kan regleras. Bakom denna lösning låg uppgiften om att många små torvutvinningsområden intill varandra som inte har något miljötillstånd kan ha en sammanlagd inverkan på vattendragen som är regionalt betydande.

Enligt motiveringen till miljöskyddslagen (RP 214/2013 rd) är det även i fortsättningen dock möjligt att utan miljötillstånd utvinna torv i liten skala för husbehov, om verksamheten inte anses vara yrkesmässig.

I 230 § 1 mom. i miljöskyddslagen finns de övergångsbestämmelser som gäller små torvutvinningsområden. Enligt övergångsbestämmelserna borde miljötillstånd för redan verksamma torvutvinningsområden på 5–10 hektar ha sökts senast den 1 september 2015 och för torvutvinningsområden på mindre än 5 hektar senast den 1 september 2016. Att tillståndsärendet är anhängigt hindrar inte att verksamheten fortsätter.

Enligt uppgifter från närings-, trafik- och miljöcentralerna finns det stora regionala skillnader i antalet torvutvinningsområden med en areal på högst 10 hektar. Eftersom närings-, trafik- och miljöcentralerna före reformen av miljöskyddslagen inte utövade någon tillsyn över små torvutvinningsområden har centralerna inte några exakta uppgifter om antalet områden och den rådande användningen av dem. De flesta närings-, trafik- och miljöcentralerna har på eget initiativ utrett vilka områden som omfattas av skyldigheten att ansöka om tillstånd och skickat alla kända aktörer ett brev med information om reformen av miljöskyddslagen och om skyldigheten att ansöka om tillstånd också för små utvinningsområden. De som utövar tillsyn över torvutvinningen har i någon mån blivit kontaktade och fått förfrågningar om tillståndsplikten.

Inom Södra Österbottens närings-, trafik- och miljöcentralers område finns det absolut flest små torvutvinningsområden med en areal på högst 10 hektar (ca 300), och verksamhetsutövarna har i stor utsträckning tagit kontakt och frågat om tillståndsplikten under året. Enligt uppgifter från närings-, trafik- och miljöcentralerna i fråga ämnar en del av aktörerna minska sin verksamhet och upphöra med den före 2016, en del har gjort en anmälan om utvinning för husbe-

hov till närings-, trafik- och miljöcentralen, en del ansöker om tillstånd och en del ämnar vänta på en eventuell ny avgiftsförordning och en sänkning av tillståndsavgifterna. En förfrågan hos konsulterna visar att det i området finns ca 60 ansökningar om miljötillstånd som bereds av en konsult (inte ännu anhängiga hos regionförvaltningsverket). I vilket fall som helst är det stor skillnad mellan antalet tillstånd som bereds och de drygt 300 tillståndspliktiga aktörer som närings-, trafik- och miljöcentralen känner till.

Enligt uppgifter från regionförvaltningsverken varierar dessutom situationen när det gäller tillståndsansökningarna på olika håll i Finland. Det finns områden i fråga om vilka ansökan om miljötillstånd har lämnats in före den 1 september 2015 och tillstånd har beviljats. I fråga om en del av områdena har tillstånd inte sökts, eftersom det är meningen att verksamheten ska upphöra. I fråga om vissa områden har det utarbetats en ansökan, men ansökan är inte ännu anhängig hos tillståndsmyndigheten. Det verkar också som om alla producenter inte har haft information om skyldigheten att ansöka om tillstånd.

Med hänsyn till det som sägs ovan antalet små verksamma torvutvinningsområden i fråga om vilka det har lämnats in en ansökan om miljötillstånd är mycket litet i hela landet i förhållande till det antal små torvutvinningsområden man känner till.

Andra bestämmelser av betydelse med tanke på propositionen

Anmälan om ändringar i verksamheten och om byte av tillståndshavare

Enligt 170 § 1 mom. i miljöskyddslagen ska innehavaren av miljötillståndet på förhand underrätta tillsynsmyndigheten om att verksamheten inleds, om tidpunkten för inledandet av verksamheten inte framgår av tillståndsansökan eller tillståndsbeslutet, eller om tidpunkten är en annan än vad som meddelats på förhand. Dessutom ska tillsynsmyndigheten utan dröjsmål underrättas om

- 1) långvariga avbrott i verksamheten,
- 2) avslutande av verksamheten,
- 3) andra ändringar och händelser som gäller verksamheten och som kan påverka föroreningen av miljön eller efterlevnaden av tillståndet.

Om tillståndshavaren byts ska den nya tillståndshavaren enligt 170 § 2 mom. i miljöskyddslagen anmäla att så skett.

Enligt 170 § 3 mom. i miljöskyddslagen ska anmälan göras till den statliga tillsynsmyndigheten om miljötillståndet beviljas av den statliga miljötillståndsmyndigheten och i övriga fall till den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.

Miljöskyddslagens 170 § motsvarar i stor utsträckning 81 § i den gamla miljöskyddslagen (86/2000) och 30 § i den gamla miljöskyddsförordningen (169/2000). Genom bestämmelsen genomfördes anmälningskyldigheterna enligt artiklarna 8 och 20 i industriutsläppsdirektivet, enligt vilka verksamhetsutövaren ska underrätta myndigheterna dels om överträdelser av tillståndsvillkoren (artikel 8), dels om alla planerade ändringar av anläggningens art eller funktion, eller en utvidgning av anläggningen, som kan få konsekvenser för miljön (artikel 20). I motiveringen till bestämmelsen betonas det att det är viktigt att tillsynsmyndigheterna underrättas om ändringar i tillståndspliktig verksamhet också när det inte är fråga om sådana ändringar som enligt 29 § kräver en ändring av tillståndsbeslutet. Det är viktigt att tillsynsmyndigheterna får information om olika händelser vid anläggningen om de kan ha konsekvenser för miljön eller för efterlevnaden av tillståndet. I motiveringen till bestämmelsen nämns det vidare att det också i miljötillståndet ofta bestäms om anmälningar i tillsynssyfte, men att be-

stämmelserna i lagens 170 § ska iaktas oberoende av om miljötillståndet innehåller tillståndsvillkor om detta eller inte.

När det gäller registreringspliktig verksamhet enligt miljöskyddslagen finns motsvarande bestämmelser om anmälningsskyldigheten i de statsrådsförfordningar som gäller verksamheten i fråga. Bemyndigandena att utfärda förfordning grundar sig på 9 och 10 § i miljöskyddslagen.

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser

I 212 § 1 mom. i miljöskyddslagen föreskrivs att om verksamheten vid en direktivanläggning eller vid en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser i en annan av Europeiska unionens medlemsstater ska den statliga miljötillståndsmyndigheten för kännedom sända miljötillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande handlingar till denna stat samtidigt som information och hörande sker enligt 5 kap. Samma informationsförfarande ska också iaktas på begäran av en medlemsstat där verksamheten i fråga sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser. Miljöministeriet ska vid behov förhandla med den behöriga myndigheten i den andra staten innan tillståndsärendet avgörs i syfte att säkerställa att miljötillståndsansökan med tillhörande handlingar hålls framlagda för allmänheten i den andra staten en lämplig tid för framförande av eventuella anmärkningar.

Enligt 2 mom. ska den statliga miljötillståndsmyndigheten när den avgör tillståndsärendet beakta de anmärkningar som baserar sig på hörande enligt 1 mom.

Enligt 3 mom. ska den statliga miljötillståndsmyndigheten underrätta den stat som hörts i enlighet med 1 mom. om miljötillståndsbeslutet och skicka de uppgifter som avses i artikel 24.2 i industriutsläppsdirektivet till staten i fråga.

Genom 212 § i miljöskyddslagen har artikel 26 i industriutsläppsdirektivet genomförts och genomförandet av direktivet om utvinningsavfall kompletterats. Sakinnehållet i artikel 26 i industriutsläppsdirektivet grundar sig på bestämmelserna i artikel 4.5 i direktivet om rätt till deltagande. Därmed hänför sig bestämmelsen också till genomförandet av direktivet om rätt till deltagande.

2.2 Lagstiftningen i EU

Direktivet om rätt till deltagande

Direktivet om rätt till deltagande trädde i kraft den 25 juni 2003 och avsikten var att det ska införlivas med den nationella lagstiftningen senast den 25 juni 2005.

Till direktivet om rätt till deltagande hör ratificeringen av konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (FördrS 121–122/2004, nedan Århuskonventionen) i Europeiska gemenskapen. Genom direktivet har gemenskapslagstiftningen anpassats till Århuskonventionens krav till den del det finns bestämmelser om allmänhetens rätt till deltagande och rätt att söka ändring i konventionen.

I direktivet om rätt till deltagande finns det bestämmelser om allmänhetens rätt att delta i utarbetandet av vissa planer och program på miljöområdet och genom direktivet ändrades dessutom det tidigare MKB-direktivet (85/337/EEG) och IPPC-direktivet (96/61/EG) när det gäller rätt att söka ändring och rätt att väcka talan.

I artikel 2 i direktivet om rätt till deltagande finns det bestämmelser om allmänhetens deltagande i utarbetandet av planer och program som räknas upp i bilaga I till direktivet. Förteckningen omfattar planer och program som det föreskrivs om i totalt sex av gemenskapens miljödirektiv, av vilka fyra rör planer eller program i olika avfallsdirektiv (75/442/EEG, 91/157/EEG, 91/689/EEG och 94/62/EG). Dessutom tillämpas artikeln på de planer och program som avses i rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket och i rådets direktiv 96/62/EG om utvärdering och säkerställande av luftkvaliteten.

Enligt artikel 2 i direktivet om rätt till deltagande ska medlemsstaterna se till att allmänheten informeras om förslag till planer eller program och att allmänheten har rätt att yttra sig om dem. Resultatet av deltagandet ska på vederbörligt sätt beaktas och allmänheten ska informeras om godkända planer och program. Med allmänheten avses enligt artikeln en eller flera fysiska eller juridiska personer och sammanslutningar, organisationer eller grupper av dessa. De närmare bestämmelserna om allmänhetens deltagande ska fastställas av medlemsstaterna för att göra det möjligt för allmänheten att förbereda sig och delta på ett effektivt sätt. På nationell nivå ska det fastställas vilken allmänhet som har rätt att delta i förfarandet i ärenden som avses i direktivet. På nationell nivå ska det också fastställas rimliga tidsramar som ger tillräckligt med tid för var och en av de olika etapper för allmänhetens deltagande som anges i artikeln.

Till skillnad från vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan är syftet med planerna och programmen som hör till tillämpningsområdet för direktivet om rätt till deltagande i regel inte att ställa upp en ram för beslut om tillstånd till projekt eller godkännande av projekt.

Direktivet om omgivningsbuller

Direktivet om omgivningsbuller trädde i kraft den 18 juli 2002 och avsikten var att det ska införlivas med den nationella lagstiftningen senast den 18 juli 2004.

Syftet med direktivet är att fastställa ett gemensamt tillvägagångssätt för Europeiska gemenskapen för att undvika, förebygga eller minska skadliga effekter, även inbegripet bullerstörning, på grund av exponering för omgivningsbuller. De skadliga effekterna minskas i prioritetsordning. Syftet med direktivet om omgivningsbuller är att få jämförbara uppgifter om medlemsstaternas bullernivåer. Direktivet gäller befolkningskoncentrationer med över 100 000 invånare, större vägar och större flygplatser. Med en större väg avses en väg med en trafiktäthet på mer än 3 miljoner fordon per år. En större järnvägslinje är en järnvägslinje med en trafiktäthet på mer än 30 000 tåg per år. En större flygplats är en civil flygplats med en trafiktäthet på mer än 50 000 starter eller landningar per år. Direktivet om omgivningsbuller ålägger att samla in, jämföra och förmedla uppgifter om omgivningsbuller. I syfte att nå direktivets mål

- görs bullerutredningar om exponering för omgivningsbuller,
- utarbetas handlingsplaner för att förebygga och minska buller, och
- förmedlas information om omgivningsbuller och dess effekter till medborgarna.

De gemensamma bullermått som används inom Europeiska gemenskapen, dvs. den vägda ljudtrycksnivån under ett dygn L_{den} och nattbullernivån L_{night} , är kontinuerliga ljudtrycksnivåer. Bullerzonerna i enlighet med bullermåtten beräknas med gemensamma beräkningsmetoder. När bullerutredningarna är klara utarbetas handlingsplaner för bullerbekämpning som bl.a. innehåller kort- och långsiktiga planer för bullerbekämpningsåtgärder och deras uppskattade inverkan på antalet invånare som utsätts för buller. Dessutom behandlas den finansiering och växelverkan som åtgärderna kräver. Handlingsplanen för bullerbekämpning kan omfatta åtgärder i anslutning till trafikplanering, planering av markanvändningen, tekniska åtgärder

kring bullerkällorna, val av tystare bullerkällor, tidsmässig eller regional begränsning av bullerspridningen samt andra åtgärder för att begränsa bullret, såsom ekonomisk styrning.

Enligt artikel 8.7 första stycket i direktivet om omgivningsbuller ska medlemsstaterna säkerställa att allmänheten rådfrågas om förslag till handlingsplaner och ges faktiska möjligheter på ett tidigt stadium delta i utarbetandet och översynen av handlingsplanerna, att resultaten av allmänhetens deltagande beaktas och att den informeras om de beslut som fattas. Medlemsstaterna ska dessutom föreskriva om rimliga tidsramar så att det finns tillräckligt mycket tid för varje stadium av allmänhetens deltagande. Enligt artikel 3 v i direktivet om omgivningsbuller avses med allmänheten en eller flera fysiska eller juridiska personer samt, i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis, föreningar, organisationer eller grupper bestående av sådana personer.

Definitionen av allmänheten i direktivet om omgivningsbuller och kravet på att allmänheten ska ha rätt att delta i beredningen av handlingsplaner för bullerbekämpningen motsvarar till innehållet bestämmelserna i direktivet om rätt till deltagande.

Fartygsåtervinningsförordningen

Den internationella Hongkongkonventionen om säker och miljöriktig fartygsåtervinning (2009) reglerar byggandet, användningen och nedmonteringen av fartyg med en bruttodräktighet på minst 500. Syftet med bestämmelserna i konventionen är att ett fartyg efter användningen kan nedmonteras utan negativa effekter för hälsan, miljön eller arbetstagarna. Hongkongkonventionen gäller dock inte krigsfartyg eller andra fartyg som ägs eller drivs av en stat och som enbart används i statlig, icke-kommersiell tjänst. Hongkongkonventionen har inte ännu trätt i kraft och den väntas inte träda i kraft före 2020.

I Europeiska unionen genomförs Hongkongkonventionen i huvudsak genom fartygsåtervinningsförordningen.

Fartygsåtervinningsförordningen träder i kraft stegvis. Lagstiftningen i Finland, som i fråga om anläggningar för nedmontering av fartyg i huvudsak grundar sig på tidigare EU-lagstiftning, uppfyller till sakinnehållet de krav på miljö, arbetarskyddet och säkerheten som ställs på dessa anläggningar och som genomförandet av den första fasen (31.12.2014) av fartygsåtervinningsförordningen förutsätter. Genomförandet av fartygsåtervinningsförordningen förutsätter alltså i detta skede endast att det utfärdas vissa bestämmelser om förfarandena och om myndigheternas behörighet i enlighet med förordningens artikel 13 (nödvändiga krav på fartygsåtervinningsanläggningar som ska tas upp på den europeiska förteckningen), artikel 14 (auktorisering av fartygsåtervinningsanläggningar belägna i en medlemsstat) och artikel 26 (övergångsbestämmelser).

Senare överlämnas det en proposition med andra bestämmelser som kompletterar fartygsåtervinningsförordningen. Dessa gäller utnämning av myndigheter, myndigheternas behörighet, straff och andra omständigheter som kompletterar förordningen. Utöver de krav som ställs på fartygsåtervinningsanläggningar innehåller fartygsåtervinningsförordningen bestämmelser som gäller den förteckning över farliga material som ska föras på ett fartyg, krav som gäller ägare till fartyg som transporteras för återvinning, fartygets återvinningsplan, besiktningar, utfärdande av intyg, hamnstatskontroll, krav på fartyg som för ett tredjeland's flagg, fartygsåtervinningsanläggningar i ett tredjeland, EU:s förteckning över godkända fartygsåtervinningsanläggningar samt administrativa krav och procedurkrav som ställs på medlemsländerna och medlemsländernas samarbete. I samma sammanhang torde det också överlämnas en proposition om godkännande av Hongkongkonventionen och om sättande ikraft av bestämmelserna i den.

2.3 Bedömning av nuläget

Allmänhetens rätt att delta i beredningen av vissa planer och program som avses i miljöskyddslagen och avfallslagen

De nationella bestämmelserna om allmänhetens rätt att delta i utarbetandet av luftvårdsplaner, riksomfattande miljöskyddsplaner och miljöskyddsprogram samt riksomfattande avfallsplaner grundar sig på direktivet om rätt till deltagande.

Bestämmelserna i fråga motsvarar dock inte till alla delar helt bestämmelserna i direktivet om rätt till deltagande. En del av bestämmelserna har skrivits på ett sätt som huvudsakligen hänvisar till hörandet av sakägare, dvs. snävare än enligt definitionen av allmänheten i direktivet om rätt till deltagande. I bestämmelserna har det inte fastställts någon konkret tidsfrist för genomförandet av allmänhetens deltagande, och det har inte heller separat säkerställts att allmänheten har rätt att delta när planer och program ses över. Bestämmelserna måste kompletteras till denna del.

Det är skäl att notera att allmänhetens deltagande i utarbetandet av de regionala avfallsplanerna har genomförts genom hänvisningar till SMB-lagen (200/2005). I SMB-lagen (200/2005) finns det inte några uttryckliga bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när planer och program som hör till lagens tillämpningsområde ses över, men i övrigt uppfyller SMB-lagens (200/2005) detaljerade bestämmelser om hörande av allmänheten även de krav som ställs i direktivet om rätt till deltagande. Detta innebär att behovet av att komplettera bestämmelserna i huvudsak endast gäller bestämmelserna om utarbetande av riksomfattande avfallsplaner.

De nationella bestämmelserna om allmänhetens rätt att delta i utarbetandet av handlingsplaner för bullerbekämpning grundar sig på direktivet om omgivningsbuller. Bestämmelserna om allmänhetens deltagande i direktivet om omgivningsbuller motsvarar i sin tur direktivet om rätt till deltagande. Detta innebär att de brister som anges ovan även gäller bestämmelserna om förfarandet för utarbetande av handlingsplaner för bullerbekämpning. I bestämmelserna om utarbetande av handlingsplaner för bullerbekämpning saknas dessutom en sådan bestämmelse genom vilken den myndighet som utarbetar handlingsplanen för bullerbekämpning åläggs att informera om hur de framförda åsikterna och utlåtandena har blivit beaktade. En sådan bestämmelse ingår i bestämmelserna om luftvårdsplaner, miljöskyddsplaner och miljöskyddsprogram samt riksomfattande avfallsplaner, medan det i fråga om handlingsplanerna för bullerbekämpning endast finns en allmängiltig bestämmelse på förordningsnivå om saken.

Sammantaget har de ovan avsedda bestämmelserna om allmänhetens deltagande skrivits på ett sätt som skiljer sig något från varandra, även om de i sista hand grundar sig på samma EU-lagstiftning, dvs. direktivet om rätt till deltagande. Begreppet "allmänheten" i direktivet om rätt till deltagande omfattar alla av ärendet intresserade fysiska och juridiska personer. Trots detta är det i alla bestämmelser inte "allmänheten" som har rätt att delta, utan t.ex. dem "vars boende, arbete eller andra omständigheter kan komma att påverkas av handlingsplanen" eller dem "vilkas rätt eller fördel ärendet berör". I vissa bestämmelser har de riksomfattande föreningar och stiftelser som avses i 186 § i miljöskyddslagen beaktats separat, t.ex. som remissinstanser, även om de myndigheter som bereder planerna eller programmen inte nödvändigtvis har täckande uppgifter om dessa föreningar och stiftelser. Det är skäl att förenhetliga bestämmelserna om allmänhetens deltagande i syfte att göra lagstiftningen klarare och enhetligare.

Det bör dock noteras att allmänhetens rätt att delta i utarbetandet av ovan avsedda planer och program i praktiken tillgodoses i den omfattning som direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller förutsätter, så att möjligheten att framföra åsikter inte begränsas

på något sätt. Även i övrigt har man när planerna och programmen i fråga har utarbetats i praktiken huvudsakligen agerat på det sätt som direktivet om rätt till deltagande förutsätter.

Bestämmelser som förutsätts för genomförandet av fartygsåtervinningsförordningen

Fartygsåtervinningsförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna. Fartygsåtervinningsförordningen innehåller dock vissa bestämmelser som förutsätter kompletterande nationell lagstiftning.

I första hand bör det föreskrivas om vilken myndighet som i Finland ska bevilja en fartygsåtervinningsanläggning i Finland det i artikel 14 i fartygsåtervinningsförordningen avsedda tillståndet att bedriva fartygsåtervinning. Det måste också säkerställas att kraven i artikel 13 i förordningen iakttas vid beviljandet av tillståndet i fråga. Artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen innehåller krav som gäller både miljöskyddet och arbetarskyddet. Miljöskydds- och arbetarskyddsärenden hör till olika ministeriers förvaltningsområde, och vår lagstiftning innehåller för närvarande inte något tillståndsförfarande där dessa sakhelheter granskas tillsammans. Eftersom det är fråga om verksamhet som redan enligt de gällande bestämmelserna förutsätter miljötillstånd enligt miljöskyddslagen är det ändamålsenligt att de miljöskyddskrav som artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen ställer beaktas som ett led i behandlingen av ett miljötillståndsärende. Tillsynen över de arbetarskyddskrav som artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen ställer hör till arbetarskyddsmyndigheterna. Detta innebär att det tillståndsförfarande som genomförandet av fartygsåtervinningsförordningen förutsätter med avseende på arbetarskyddskraven ska granskas separat inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Bestämmelser om transport av fartyg till en annan stat för nedmontering finns i avfallstransportförordningen och fartygsåtervinningsförordningen. Eftersom alla fartyg inte omfattas av fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde, kommer avfallstransportförordningen även i fortsättningen att tillämpas på en del av fartygen. När det gäller transport av fartyg till en plats utanför statens gränser är det därför skäl att foga en informativ hänvisning som klargör förhållandet mellan fartygsåtervinningsförordningen och avfallstransportförordningen till bestämmelserna om internationella avfallstransporter i avfallslagen.

Dessutom bör det intas bestämmelser om vilken myndighet som i Finland beviljar det tillstånd som avses i artikel 26 i fartygsåtervinningsförordningen under den övergångstid som avses i artikeln. Det är ändamålsenligt att den behöriga myndigheten fogas till bestämmelserna om internationella avfallstransporter i avfallslagen.

Skyldighet att ansöka om miljötillstånd för små verksamma torvutvinningsområden

När det gäller torvutvinningsområden på mindre än 10 hektar som var verksamma när miljöskyddslagen trädde i kraft den 1 september 2014 har det visat sig vara en större utmaning än väntat att ansöka om miljötillstånd inom de tidsfrister som anges i lagens övergångsbestämmelse. Skyldigheten att ansöka om tillstånd har iakttagits på ett oenhetligt sätt på olika håll i Finland. Verkställigheten av lagen är bristfällig, eftersom en del av de små torvproducenterna har ansökt om tillstånd för sin verksamhet, medan en del inte gjort det.

Det är en utmaning att få exakta uppgifter om vilka verksamhetsutövare som är skyldiga att ansöka om tillstånd eftersom torvutvinningsområden med en areal på högst 10 hektar och därtill anknuten dikning inte tidigare har omfattats av tillståndsplikten. I detta läge är det skäl att förlänga tidsfristen för ansökan om tillstånd. En förlängning av tidsfristen ger små torvproducenter tilläggstid när det gäller att uppfylla skyldigheten att ansöka om tillstånd.

Andra bestämmelser av betydelse med tanke på propositionen

I 170 § i den gällande miljöskyddslagen ingår bestämmelser om anmälan om tillståndspliktig verksamhet när verksamheten ändras eller verksamhetsutövaren blir en annan. När det gäller registreringspliktig verksamhet enligt miljöskyddslagen ingår motsvarande bestämmelser i de förordningar av statsrådet som gäller specifika verksamhetsområden. Det skulle vara ändamålsenligare att det i fråga om både tillståndspliktig och registreringspliktig verksamhet föreskrivs om samma sak på samma författningsnivå, dvs. i lag. Av denna orsak är det skäl att utvidga bestämmelserna i 170 § i miljöskyddslagen till att gälla inte bara tillståndspliktig verksamhet utan också registreringspliktig verksamhet.

Bestämmelserna om förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i 212 § i miljöskyddslagen bör preciseras så att de bättre än för närvarande motsvarar den ordalydelse i artikel 26.1 i industriutsläppsdirektivet som grundar sig på direktivet om rätt till deltagande.

3 Föreslagna ändringar

3.1 Ändringar i anslutning till genomförandet av direktivet om rätt till deltagande

I 147 § och 204 § i miljöskyddslagen och i 89 § i avfallslagen görs de ändringar som behövs för att kompletta genomförandet av direktivet om rätt till deltagande. Ändringarna hänför sig till definitionen av allmänheten i artikel 2.1 och till artikel 2.3 tredje stycket i direktivet om rätt till deltagande.

Avsikten är att bestämmelserna om allmänhetens rätt att delta ska skrivas på ett enhetligt sätt i alla ovan nämnda bestämmelser. I bestämmelserna förtydligas det att möjligheten att delta gäller alla i enlighet med definitionen av allmänheten i direktivet. Detta genomförs på så sätt att remissinstanserna och sådana som framför sina åsikter särskiljs på ett tydligare sätt i bestämmelserna. Begreppet "alla andra" ska vara vittomfattande och på det sätt som definitionen av allmänheten i direktivet om rätt till deltagande förutsätter omfatta alla fysiska och juridiska personer, inklusive alla föreningar och stiftelser. Lagstiftningstekniskt påminner särskiljningen av remissinstanser och sådana som framför åsikter om bestämmelserna i 43 § i miljöskyddslagen, i vilken det föreskrivs om hörande av parterna och allmänhetens rätt att framföra sina åsikter i ett tillståndsärende. Enligt 43 § 1 mom. i miljöskyddslagen ska tillståndsmyndigheten innan den avgör ett ärende ge dem vilkas rätt eller fördel saken kan beröra (parterna) tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av tillståndsärendet. Enligt 43 § 2 mom. i miljöskyddslagen ska andra än parterna ges tillfälle att framföra sin åsikt. Begreppet "andra än parterna" i 2 mom. är vittomfattande och omfattar alla fysiska och juridiska personer, inklusive alla föreningar och stiftelser.

Enligt de gällande bestämmelserna ska allmänheten höras "i tillräckligt god tid" (147 och 204 § i miljöskyddslagen) eller så ska "tillräcklig tid" reserveras för hörandet (89 § i avfallslagen). Dessa bestämmelser kan inte anses tillräckliga med tanke på genomförandet av direktivet om rätt till deltagande. Till bestämmelserna fogas därför en konkret tidsfrist för framförandet av åsikter. Den föreslagna tidsfristen på minst 30 dagar motsvarar bestämmelserna i 9 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005). Den föreslagna tidsfristen stämmer också överens med bestämmelserna om förfarandet för hörande i miljötillståndsärenden.

Nytt jämfört med de gällande bestämmelserna är också att det tas in bestämmelser som säkerställer att allmänheten har rätt att delta vid revideringen av de planer och program som avses i bestämmelserna.

Revideringen av planer och program görs i allmänhet i sådana situationer då innehållet i planerna eller programmen till någon del måste ändras under den ursprungliga giltighetstiden. I avfallslagen ingår en uttrycklig bestämmelse som grundar sig på avfallsdirektivet och enligt vilken den riksomfattande avfallsplanens och den separata planens utfall och effekter ska utvärderas åtminstone vart sjätte år och en reviderad plan som underställs statsrådet för godkännande vid behov beredas. I fråga om luftvårdsplaner och handlingsplaner på kort sikt finns det däremot inte några motsvarande bestämmelser, eftersom saken inte regleras i luftkvalitetsdirektivet. Detta betyder att behovet av att revidera dessa planer provas från fall till fall.

Nytt jämfört med de gällande bestämmelserna är att det i bestämmelserna om utarbetande av luftvårdsplaner (147 § i miljöskyddslagen) ska anges att utlåtande om utkastet till planer ska begäras inte bara av tillsynsmyndigheten utan också av "andra myndigheter vars ansvarsområde eller uppgifter planen anknyter till på ett väsentligt sätt". Luftvårdsplanerna har sannolikt konsekvenser för landsvägstrafiken och därmed kan t.ex. den vägghållare som avses i lagen om allmänna vägar (243/1954) vara en viktig samarbetspartner när luftvårdsplanerna utarbetas (t.ex. aspekter i anslutning till bekämpningen av gatudamm).

Nytt jämfört med de gällande bestämmelserna är också att bestämmelserna om utarbetande av luftvårdsplaner (147 § i miljöskyddslagen) inte längre innehåller någon skyldighet att informera om möjligheten att delta i beredningen av planen och om den färdiga planen på kommunens anslagstavla. Detta grundar sig på att man i den nya kommunallagen (420/2015) i fråga om kommunala tillkännagivanden inte längre iakttar lagstiftningen om offentliga kungörelser (108 § i kommunallagen).

En terminologisk ändring jämfört med de gällande bestämmelserna är att man i alla bestämmelser (147 och 204 § i miljöskyddslagen och 89 § i avfallslagen) i stället för "elektronisk" anmälan använder uttrycket "det allmänna datanätet". Därmed blir terminologin enhetlig med den nya kommunallagen (410/2015, t.ex. 29 och 108 § i lagen).

3.2 Ändringar i anslutning till genomförandet av direktivet om omgivningsbuller

I 152 § i miljöskyddslagen görs de ändringar som behövs för att komplettera genomförandet av direktivet om omgivningsbuller. Ändringarna hänför sig till definitionen av allmänheten i artikel 3 v och till artikel 8.7 första stycket i direktivet om omgivningsbuller.

I bestämmelserna förtydligas det att möjligheten att delta gäller alla i enlighet med definitionen av allmänheten i direktivet. Detta genomförs på så sätt att remissinstanserna och sådana som framför sina åsikter särskiljs på ett tydligare sätt i bestämmelserna. Begreppet "alla andra" ska vara vittomfattande och på det sätt som definitionen av allmänheten i direktivet om omgivningsbuller förutsätter omfatta alla fysiska och juridiska personer, inklusive alla föreningar och stiftelser. Lagstiftningstekniskt påminner särskiljningen av remissinstanser och sådana som framför åsikter om bestämmelserna i 43 § i miljöskyddslagen, i vilken det föreskrivs om hörande av parterna och allmänhetens rätt att framföra sina åsikter i ett tillståndsärende. Enligt 43 § 1 mom. i miljöskyddslagen ska tillståndsmyndigheten innan den avgör ett ärende ge dem vilkas rätt eller fördel saken kan beröra (parterna) tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av tillståndsärendet. Enligt 43 § 2 mom. i miljöskyddslagen ska andra än parterna ges tillfälle att framföra sin åsikt. Begreppet "andra än parterna" i 2 mom. är vittomfattande och omfattar alla fysiska och juridiska personer, inklusive alla föreningar och stiftelser.

Nytt jämfört med de gällande bestämmelserna är att det i 2 mom. tas in en konkret tidsfrist för framförandet av åsikter. Den föreslagna tidsfristen på 30 dagar motsvarar bestämmelserna i 9 § i SMB-lagen (200/2005). Den nämnda paragrafen gäller samråd om utkastet till plan eller program och om miljörapporten. Den föreslagna tidsfristen på 30 dagar stämmer också överens med bestämmelserna om det förfarande för hörande som ingår i miljötillståndsförfarandet.

Nytt jämfört med de gällande bestämmelserna är också den bestämmelse i 3 mom. genom vilken den myndighet som utarbetar handlingsplanen för bullerbekämpning åläggs att informera om hur de framförda åsikterna och utlåtandena har blivit beaktade. I nuläget förutsätter 7 § 14 punkten i statsrådsförordning 801/2004 att handlingsplanen för bullerbekämpning ska innehålla uppgifter om hörande av allmänheten. Denna allmängiltiga bestämmelse kan inte nödvändigtvis anses vara tillräcklig med tanke på genomförandet av direktivet om omgivningsbuller.

Nytt jämfört med de gällande bestämmelserna är också att det i 4 mom. tas in bestämmelser genom vilka det säkerställs att allmänheten har rätt att delta när en plan revideras.

Nytt är också att bestämmelserna inte längre innehåller någon skyldighet att informera om möjligheten att delta i beredningen av planen och om den färdiga planen på kommunens anslagstavla. Detta grundar sig på att man i den nya kommunallagen (420/2015) i fråga om kommunala tillkännagivanden inte längre iakttar lagstiftningen om offentliga kungörelser (108 § i kommunallagen).

En terminologisk ändring jämfört med de gällande bestämmelserna är att man i stället för "elektronisk" anmälan använder uttrycket "det allmänna datanätet". Därmed blir terminologin enhetlig med den nya kommunallagen (t.ex. 29 och 108 § i kommunallagen).

3.3 Bestämmelser i anslutning till genomförandet av fartygsåtervinningsförordningen

Till miljöskyddslagen fogas en ny 221 a § med specialbestämmelser om nedmontering av fartyg. Enligt bestämmelsen ska de miljöskydds krav som artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen förutsätter beaktas som ett led i behandlingen av ett miljötillståndsärende. Ett sådant tillståndsärende avgörs med stöd av 1 § i statsrådets förordning om miljöskydd (713/2014) i regel av den statliga miljötillståndsmyndigheten.

Fartygsåtervinningsförordningen förutsätter att fartygsåtervinningsanläggningar som tar i sär fartyg med en bruttodräktighet på minst 500 auktoriseras. Dessa anläggningar ska iakttä bestämmelserna i artikel 13 och 14 i fartygsåtervinningsförordningen. Bruttodräktigheten är ett enhetslöst logaritmiskt beräknat tal enligt 1969 års internationella skeppsmättningskonvention som i praktiken anger ett fartygs totala volym. Ett fartyg med en bruttodräktighet på mer än 500 är i allmänhet mer än 50 meter långt.

Enligt artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen gäller följande krav i anslutning till miljöskyddet och arbetarskyddet för en anläggning som tar i sär fartyg som omfattas av fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde:

- 1) den ska ha en auktorisering enligt artikel 14 i fartygsåtervinningsförordningen,
- 2) den ska utformas, konstrueras och drivas på ett säkert och miljöriktigt sätt,
- 3) den ska drivas från permanenta konstruktioner,
- 4) den ska inrätta lednings- och övervakningssystem, som syftar till att förhindra och minimera risker för hälsan och arbetarskyddet,
- 5) den ska utarbeta en plan för fartygsåtervinningsanläggningen,
- 6) den ska förhindra negativa effekter på människors hälsa och miljön,

- 7) den ska säkerställa ett säkert och miljöriktigt omhändertagande samt en säker och miljöriktig lagring av farliga material och farligt avfall,
- 8) den ska ha en krisberedskaps- och krishanteringsplan,
- 9) den ska sörja för arbetstagarnas säkerhet och utbildning,
- 10) den ska rapportera om olyckor som berör anställda och miljön och om arbetssjukdomar eller andra risker som följer av arbetet.

Dessutom ska fartygsåtervinningsanläggningen förbinda sig till följande åtgärder:

- 1) den ska skicka fartygets återvinningsplan enligt artikel 7.3 i fartygsåtervinningsförordningen till fartygsägaren och den ansvariga myndigheten,
- 2) den ska meddela den ansvariga myndigheten att fartygsåtervinningsanläggningen är redo att inleda återvinningen av fartyg,
- 3) den ska skicka ett intyg om slutförd återvinning till den ansvariga myndigheten inom 14 dagar.

I fartygsåtervinningsförordningen avses med "ansvarig myndighet" en statlig myndighet som en medlemsstat har utsett att ansvara för uppgifter relaterade till fartyg som för den statens flagg eller verkar med den statens godkännande. I Finland har den ansvariga myndigheten inte ännu utsetts. I Sverige har Transportstyrelsen utsetts till ansvarig myndighet.

Tillsynen över iakttagandet av arbetarskyddsbestämmelserna i fartygsåtervinningsförordningen utövas av den arbetarskyddsmyndighet som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), dvs. närmast regionförvaltningsverket.

Till 108 § i avfallslagens fogas en informativ hänvisning till fartygsåtervinningsförordningen (den nya 2 mom.). Eftersom fartygsåtervinningsförordningen inte gäller alla fartyg ska avfallstransportförordningen fortfarande tillämpas på de fartyg som inte omfattas av fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde och som transporteras från Finland till andra länder. Till 108 § i avfallslagen fogas dessutom en ny bestämmelse (den nya 2 mom.), enligt vilken Finlands miljöcentral beviljar det tillstånd som avses i artikel 26 i fartygsåtervinningsförordningen. I artikel 26 i fartygsåtervinningsförordningen finns en övergångsbestämmelse. Enligt den får medlemsstaterna, från och med den dag då den europeiska förteckningen offentliggörs, innan denna förordning börjar tillämpas, auktorisera återvinning av fartyg vid fartygsåtervinningsanläggningar som finns upptagna på den europeiska förteckningen. Övergångsbestämmelsen är nödvändig eftersom största delen av bestämmelserna i fartygsåtervinningsförordningen träder i kraft under kommande år, sannolikt först den 31 december 2018. Denna auktorisering under en övergångsperiod ersätter de bestämmelser som träder i kraft senare.

3.4 Förlängningen av tiden för ansökan om miljötillstånd för små verksamma torvutvinningsområden

I 230 § 1 mom. i miljöskyddslagen förlängs den tidsfrist inom vilken sådana torvutvinningsområden på högst 10 hektar som är verksamma vid ikraftträdandet av den nya miljöskyddslagen ska ansöka om miljötillstånd för sin verksamhet. Detta genomförs så att indelningen i torvutvinningsområden på mindre än 5 hektar och på 5–10 hektar slopas och att alla sådana torvutvinningsområden på högst 10 hektar som är verksamma vid ikraftträdandet av den nya miljöskyddslagen ska ansöka om miljötillstånd för sin verksamhet senast den 1 september 2020. Tidsfristen förlängs alltså med sammanlagt fem år från den tidpunkt när den första övergångsperioden enligt gällande 230 § 1 mom. gick ut (för torvutvinningsområden på 5–10 hektar), dvs. den 1 september 2015.

Den föreslagna förlängningen av tidsfristen gäller inte torvutvinning på högst 10 hektar och därtill anknuten dikning som inleds efter ikraftträdandet av den nya miljöskyddslagen. Med andra ord kvarstår skyldigheten att ansöka om miljötillstånd för nya torvutvinningsområden på högst 10 hektar enligt de gällande bestämmelserna.

Den föreslagna förlängningen av tidsfristen ändrar inte heller utgångsläget att det även i fortsättningen ska vara möjligt att utan miljötillstånd utvinna torv i liten skala för husbehov, om verksamheten inte anses vara yrkesmässig (se RP 214/2013 rd).

3.5 Övriga ändringar

Bestämmelserna i 170 § i miljöskyddslagen utvidgas till behövliga delar till att gälla inte bara tillståndspliktig verksamhet utan även registreringspliktig verksamhet. I paragrafens rubrik och i sakinnehållet görs de ändringar som följer av detta. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sakinnehållet 170 § 1 mom. i den gällande lagen. Bestämmelsen gäller endast tillståndspliktig verksamhet eftersom bestämmelserna om inledande av en verksamhet när det gäller registreringspliktig verksamhet ingår i lagens 116 § (anmälan om verksamheten för registrering). Paragrafens 2–4 mom. gäller både tillståndspliktig och registreringspliktig verksamhet.

Rubriken för 212 § i miljöskyddslagen preciseras genom att orden "i vissa fall" fogas till den, eftersom bestämmelsens sakinnehåll endast gäller direktivanläggningar och deponier för utvinningsavfall. I 1 mom. preciseras bestämmelserna i 212 § så att de bättre än för närvarande motsvarar den ordalydelse i artikel 26.1 i industriutsläppsdirektivet som grundar sig på direktivet om rätt till deltagande. Detta genomförs på så sätt att "miljötillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande handlingar" ersätts med "miljötillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande uppgifter enligt bilaga IV till industriutsläppsdirektivet". Ändringen är till sin natur närmast terminologisk. Som en följd av ändringen blir bestämmelserna enhetliga med paragrafens 3 mom., som även den innehåller en direkt hänvisning till bestämmelserna i industriutsläppsdirektivet.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Kompletteringen av genomförandet av direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller

Samhälleliga konsekvenser

Allmänt taget främjar de ändringar som görs i syfte att komplettera genomförandet av direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller förverkligandet av bestämmelsen om medborgarnas deltagande i 20 § 2 mom. i grundlagen. I praktiken kommer dock allmänhetens möjligheter att delta i beredningen av de planer och program som avses i denna proposition inte avsevärt att öka jämfört med nuläget. Detta beror på att allmänheten hittills till stor del har hörts i den omfattning som direktiven förutsätter och även i övrigt i enlighet med direktiven, även om den nationella lagstiftningen inte ord för ord har motsvarat bestämmelserna i direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller.

De föreslagna ändringarna innebär att bestämmelserna om allmänhetens rätt att delta i beredningen av planer och program som avses i denna proposition blir enhetliga. Därigenom blir lagstiftningen tydligare och mera konsekvent.

Konsekvenser för myndigheterna

Genomförandet av allmänhetens rätt att delta förutsätter att myndighetsresurser anvisas för denna uppgift. Ordnanandet av offentliga tillställningar, utarbetandet av internetenkäter och beaktandet av erhållen respons vid beredningen av planer och program som avses i denna propo-

sition binder myndigheternas resurser. De nu föreslagna ändringarna kommer i praktiken dock inte att leda till att myndigheternas arbetsmängd ökar i någon väsentlig grad jämfört med nu-läget. Detta beror på att allmänheten vid beredningen av planerna och programmen i fråga till stor del har hörts i den omfattning som direktiven förutsätter och även i övrigt i enlighet med direktiven, även om den nationella lagstiftningen inte ord för ord har motsvarat bestämmelserna i direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller. Den tidsfrist på minst 30 dagar som ska sättas ut för genomförandet av allmänhetens rätt att delta ändrar inte heller myndighetspraxisen i någon betydande utsträckning, eftersom det hittills ofta har reserverats en ännu längre tid för hörandet.

4.2 Bestämmelser i anslutning till genomförandet av fartygsåtervinningsförordningen

Konsekvenser för myndigheterna

I Finland sker det för närvarande inte någon nedmontering av fartyg som omfattas av fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde, men sådan är dock möjligt i framtiden och det finns redan nu tekniska möjligheter till den. Detta innebär att den nya bestämmelse som fogas till miljöskyddslagen inte omedelbart kommer att öka miljötillstånds- och tillsynsmyndigheternas arbetsbörda. Om nedmontering fartyg som omfattas av fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde inleds i Finland, kan arbetsbördan för tillstånds- och tillsynsmyndigheterna enligt miljöskyddslagen antas öka i någon mån. Detta beror på att skyldigheten att beakta de miljöskyddskrav som förutsätts i artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen i tillstånds-förfarandet och vid tillsynen i någon mån kommer att kräva mera arbete av tillstånds- och tillsynsmyndigheterna än för närvarande. Sammantaget är det dock uppenbart att ökningen i myndigheternas arbetsbörda inte kommer att vara betydande.

Däremot kan det hända att fartyg som omfattas av fartygsåtervinningsförordningens tillämpningsområde transporteras till ett annat land för nedmontering. Enligt förslaget ska Finlands miljöcentral bevilja det tillstånd under övergångsperioden som avses i artikel 26 i fartygsåtervinningsförordningen och som gäller nedmontering av fartyg vid i fartygsåtervinningsförordningen avsedda fartygsåtervinningsanläggningar som finns upptagna på den europeiska förteckningen. Ett sådant förfarande ska tillämpas tills fartygsåtervinningsförordningen huvudsakligen träder i kraft, vilket sker senast den 31 december 2018. Den arbetsbörda som uppgiften medför beräknas inte bli betydande.

Konsekvenser för miljön

De miljöskyddskrav som artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen förutsätter höjer eller sänker inte kravnivån inom miljöskyddet jämfört med nuvarande bestämmelser. Den nya bestämmelsen som fogas till miljöskyddslagen har alltså inte några konsekvenser för miljön.

Transporten av fartyg för nedmontering till en sådan fartygsåtervinningsanläggning i en annan stat som uppfyller kraven i artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen säkerställer en hög nivå på miljöskyddet.

Konsekvenser för företagen

De miljöskyddskrav som förutsätts i artikel 13 i fartygsåtervinningsförordningen ökar i någon mån de administrativa kostnaderna för företag som planerar fartygsåtervinningsverksamhet i Finland. Ökningen i de administrativa kostnaderna består i huvudsak av den arbetstid som används för utarbetandet av ansökan om miljötillstånd och de planer och den bokföring som fartygsåtervinningsförordningen förutsätter. I detta skede är det dock inte möjligt att bedöma hur stora kostnaderna blir.

Ett företag som i enlighet med artikel 26 i fartygsåtervinningsförordningen transporterar ett fartyg för nedmontering omfattas i någon mån av lindrigare administrativa krav än vad avfallstransportförordningen förutsätter.

4.3 Förlängningen av tiden för ansökan om miljötillstånd för små verksamma torvutvinningsområden

Konsekvenser för myndigheterna

Genom förslaget ändras inte utgångspunkten att torvutvinningsområden på högst 10 hektar ska ansöka om tillstånd för sin verksamhet. Förslaget ger tillsynsmyndigheterna möjlighet att fördela den arbetsmängd som följer av beviljandet av tillstånd för och tillsynen över torvutvinningsområden på flera år.

Konsekvenser för miljön

I samband med revideringen av miljöskyddslagen blev torvutvinningsområden på högst 10 hektar tillståndspliktiga så att de olägenheter för miljön som de orsakar kan regleras. Syftet med förslaget är att alla torvutvinningsområden på högst 10 hektar som var verksamma vid ikraftträdandet av den nya miljöskyddslagen ska ansöka om tillstånd för sin verksamhet, och att man därigenom på ett på riksnivå enhetligt sätt förebygger de olägenheter för miljön som torvutvinningsområdena i denna storleksklass orsakar. Genomförandet av detta mål kräver ett starkt stöd för verkställigheten för att lyckas.

Konsekvenser för företagen

Eftersom en del av de små torvutvinningsområdena redan har ansökt om miljötillstånd för sin verksamhet och en del inte har gjort det, kan förlängningen av tidsfristen för skyldigheten att ansöka om tillstånd ha vissa temporära konsekvenser för jämlikheten mellan företagen i samma bransch. Det är inte möjligt att göra närmare bedömningar i detta skede, eftersom det inte finns tillgång till några exakta uppgifter om vilka som är skyldiga att ansöka om tillstånd.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Det har inte begärts några yttranden om det ändringsförslag som gäller små torvutvinningsområden som redan var verksamma vid ikraftträdandet av den nya miljöskyddslagen. Däremot har förslaget behandlas på diskussions- och utbildningsdagar (t.ex. de miljö- och vattentillståndsdagar som ordnades den 27 och 28 oktober 2015 och den miljö- och naturskyddsdag inom torvutvinningen som ordnades den 3 november 2015).

Yttranden om andra förslag som ingår i propositionen har begärts av följande: kommunikationsministeriet, justitieministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, regionförvaltningsverken, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Finlands miljöcentral, Institutet för hälsa och välfärd, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Finavia Abp, Finlands Kommunförbund, Helsingfors stad, Esbo stad, Vanda stad, Grankulla stad, Lahtis stad, Åbo stad, Tammerfors stad, Uleåborgs stad, Jyväskylä stad, Kuopio stad, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM, Finlands näringsliv, Miljöindustrin och -tjänster YTP rf, Rederierna i Finland rf, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Olje- och biodrivmedelsbranschen rf, Finlands naturskyddsförbund rf, Luonto-Liitto ry, Allergia- ja Astmaliitto - Allergi- och Astmaförbundet ry, Andningsförbundet Heli, Natur och Miljö rf och BirdLife Finland rf.

Finlands kommunförbund ombads i sitt yttrande särskilt ta ställning till om det är skäl att fortfarande hålla kvar kungörelserna på anslagstavlor i bestämmelserna om utarbetande av luftvårdsplaner och handlingsplaner för bullerbekämpning (147 och 152 § i miljöskyddslagen). Vidare ombads social- och hälsovårdsministeriet i sitt yttrande särskilt ta ställning till hur det i det tillstånd för fartygsåtervinningsanläggningar som förutsätts i artikel 14 i EU:s fartygsåtervinningsförordning (EU) nr 1257/2013 är möjligt att säkerställa att de krav på arbetarskyddet som avses i artikel 13 i samma förordning blir uppfyllda.

5.1 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttranden lämnades av Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM, Kommunikationsministeriet, Finlands naturskyddsförbund rf, försvarsministeriet, Finlands miljöcentral, Trafikverket, Allergia- ja Astmaliitto - Allergi- och Astmaförbundet ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, BirdLife Finland rf, Finlands Kommunförbund, Vanda stad, Trafiksäkerhetsverket, Finavia Abp, Miljöindustrin och -tjänster YTP rf, Helsingfors stad, social- och hälsovårdsministeriet, Jyväskylä stad, Regionförvaltningsverket i Norra Finland och Grankulla stad.

Merparten av remissinstanserna ansåg att de förslag som gäller en komplettering av genomförandet av direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller är värda att understödjas och att de förtydligar lagstiftningen. En av remissinstanserna ansåg dock att uttrycket "alla andra" i definitionen av allmänheten var kraftigt överdimensionerat i förhållande till kraven i direktivet om rätt till deltagande, eftersom uttrycket inte begränsas till Finland eller sådana som vistas i Finland. Enligt remissinstansen i fråga har Finland för vana att göra sig skyldigt till nationell överreglering när EU-lagstiftning genomförs.

Största delen av den mer detaljerade responsen gällde utarbetandet av luftvårdsplaner. En av remissinstanserna påpekade att det inte finns några bestämmelser om tröskeln och skyldigheten att se över luftvårdsplaner och konstaterade att en precisering till denna del skulle behövas. En av remissinstanserna föreslog att utlåtande om luftvårdsplanerna ska begäras inte bara av den statliga tillsynsmyndigheten utan också av andra myndigheter som saken gäller. En av remissinstanserna framförde att i bestämmelserna om luftvårdsplaner och handlingsplaner för bullerbekämpning skiljer sig sättet att informera om en färdig plan från sättet att informera om en godkänd avfallsplan i 89 § 1 mom. i avfallslagen, vilket kunde vara det ändamålsenliga sättet att informera.

Enligt Finlands Kommunförbud är det på grund av den nya kommunallagen möjligt att slopa kungörelsen på anslagstavlor i bestämmelserna om luftvårdsplaner och handlingsplaner för bullerbekämpning.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets yttrande tillämpas arbetarskyddslagen på fartygsåtervinningsanläggningar, på samma sätt som på annat arbete.

Övriga förslag i propositionen kommenterades nästan inte alls.

På basis av remissyttrandena preciserades propositionen till behövliga delar. Även de uttryck och den terminologi som användes i propositionen förenhetligades ytterligare.

6 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits. Bestämmelserna om förlängningen av tiden för ansökan om miljötillstånd för små torvvutvinningsområden ska dock tillämpas redan från och med den 1 september 2015. Det är nödvän-

digt att tillämpa bestämmelsen före lagens ikraftträdande eftersom det inte gick att förlänga tidsfristen för ansökan om tillstånd före utgången av den ursprungliga tidsfristen.

7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De ändringar som görs i syfte att komplettera genomförandet av direktivet om rätt till deltagande och direktivet om omgivningsbuller förverkligar för sin del bestämmelsen om medborgarnas deltagande i 20 § 2 mom. i grundlagen. Enligt bestämmelsen ska det allmänna verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön. Möjligheten att framföra åsikter i det skede när planer och program som avses i denna proposition bereds är en viktig form av delaktighet. Detta trots att det i planerna och programmen inte är fråga om sådant beslutsfattande med rättsverkan som är förenat med en rätt att söka ändring.

På de grunder som nämns ovan överensstämmer propositionen med grundlagen, och de lagar som ingår i den kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 147, 152, 170, 204 och 212 § samt 230 § 1 mom.
och
fogas till lagen en ny 221 a § som följer:

147 §

Tidsfrist för utarbetande av en luftvårdsplan och en handlingsplan på kort sikt och förfarandet för utarbetande av planer

En luftvårdsplan ska göras upp inom 18 månader från utgången av det kalenderår under vilket gränsvärdet har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats första gången. Om det är uppenbart att gränsvärdet fortfarande överskrids eller riskerar att överskridas omedelbart efter det att luftvårdsplanens giltighetstid har gått ut, ska en ny luftvårdsplan utarbetas som träder i kraft genast när den föregående luftvårdsplanens giltighetstid går ut. När giltighetstiden för den föregående luftvårdsplanen har gått ut ska en ny luftvårdsplan utan dröjsmål utarbetas när gränsvärdet överskrids eller på nytt riskerar att överskridas.

En handlingsplan på kort sikt ska göras upp utan dröjsmål efter det att tröskelvärdet för larm har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats.

När planerna utarbetas ska utlåtande om utkastet till planer begäras av den statliga tillsynsmyndigheten och av andra myndigheter vars ansvarsområde eller uppgifter planen anknyter till på ett väsentligt sätt. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i en tidning med allmän spridning på orten och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.

Information om färdiga planer med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 3 mom. De färdiga planerna ska sändas för kännedom till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet.

När planerna revideras ska bestämmelserna i 3 och 4 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas.

Kommunen ska årligen senast den 15 maj till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet lämna upplysningar om de åtgärder enligt luftvårdsplanen som genomförts samt om en eventuell revidering av luftvårdsplanen eller av en handlingsplan på kort sikt.

152 §

Hur bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning utarbetas

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas av Trafikverket i fråga om landsvägar och järnvägar, av flygplatsoperatören i fråga om en flygplats, av trafikområdeshallaren i fråga om andra trafikområden och i fråga om befolkningskoncentrationer av den behöriga kommunen när det gäller andra platser än de ovan nämnda. Trafikverket och flygplatsoperatören ska lämna sin bullerutredning och handlingsplan till den behöriga kom-

munen, som ska beakta dem när bullerutredningen och handlingsplanen utarbetas för befolkningsskoncentrationen.

När handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas ska utlåtande om utkastet till plan begäras av kommunerna inom det område som påverkas, de statliga tillsynsmyndigheterna, Trafikverket och flygplatsoperatören och av andra som anges genom förordning av statsrådet. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i en tidning med allmän spridning på orten och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.

Information om en färdig plan med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning ska ses över åtminstone vart femte år efter att de har utarbetats, varvid handlingsplanen och vid behov också bullerutredningen ska göras om. Handlingsplanen ska vid behov även i övrigt ses över, om det i området uppkommer en ny faktor som väsentligen inverkar på bullersituationen. När handlingsplanerna ses över ska bestämmelserna i 2 och 3 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas.

Bestämmelser om den tidpunkt före vilken bullerutredningen och handlingsplanen senast ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

170 §

Anmälan om inledande av tillståndspliktig verksamhet samt om ändringar i verksamheten och om byte av verksamhetsutövare

Den som utövar tillståndspliktig verksamhet ska på förhand underrätta tillsynsmyndigheten om att verksamheten inleds, om tidpunkten för inledandet av verksamheten inte framgår av tillståndsansökan eller tillståndsbeslutet, eller om tidpunkten är en annan än vad som meddelats på förhand.

Den som utövar tillståndspliktig och registreringspliktig verksamhet ska utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om

- 1) långvariga avbrott i verksamheten,
- 2) avslutande av verksamheten,
- 3) andra med tanke på tillsynen väsentliga ändringar som gäller verksamheten och som kan påverka föroreningen av miljön eller efterlevnaden av bestämmelserna eller tillståndet.

Om den som utövar tillståndspliktig eller registreringspliktig verksamhet byts ska den nya verksamhetsutövaren underrätta tillsynsmyndigheten om detta.

Anmälan om tillståndspliktig verksamhet ska göras till den statliga tillsynsmyndigheten om miljötillståndet beviljas av den statliga miljötillståndsmyndigheten och i övriga fall till den kommunala miljövårdsmyndigheten. Anmälan om registreringspliktig verksamhet ska göras till den kommunala miljövårdsmyndigheten, om det inte är fråga om sådan avfallsbehandling som avses i 32 § 2 mom., i vilket fall anmälan görs till den statliga tillsynsmyndigheten.

204 §

Riksomfattande planer och program

Statsrådet godkänner de i Europeiska unionens rättsakter avsedda riksomfattande miljöskyddsplanerna och miljöskyddsprogrammen. Utlåtande om utkasten till planer och program ska begäras av de myndigheter vars ansvarsområde och uppgifter planen eller programmet anknyter till på ett väsentligt sätt. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkasten till planer och program och framföra sina åsikter om dem. Tillfälle ges genom

att information om ärendet lämnas i en tidning med riksomfattande spridning och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.

Information om en godkänd plan eller ett godkänt program med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

När planerna och programmen revideras ska bestämmelserna i 1 och 2 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas.

Bestämmelser om den riksomfattande avfallsplanen och regionala avfallsplaner finns i avfallslagen.

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

Om verksamheten vid en direktivanläggning eller vid en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser i en annan av Europeiska unionens medlemsstater ska den statliga miljötillståndsmyndigheten för kännedom sända miljötillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande uppgifter enligt bilaga IV till industriutsläppsdirektivet till denna stat samtidigt som information om tillståndsansökan lämnas och hörande sker enligt 5 kap. Samma informationsförfarande ska också iaktas på begäran av en medlemsstat där verksamheten i fråga sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser. Miljöministeriet ska vid behov förhandla med den behöriga myndigheten i den andra staten innan tillståndsärendet avgörs i syfte att säkerställa att miljötillståndsansökan med tillhörande uppgifter enligt bilaga IV till industriutsläppsdirektivet hålls tillgängliga för allmänheten i den andra staten en lämplig tid för framförande av eventuella anmärkningar.

Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska när den avgör tillståndsärendet beakta de anmärkningar som baserar sig på hörande enligt 1 mom.

Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska underrätta den stat som hörts i enlighet med 1 mom. om miljötillståndsbeslutet och skicka de uppgifter som avses i artikel 24.2 i industriutsläppsdirektivet till staten i fråga.

221 a §

Särskilda bestämmelser om nedmontering av fartyg

Vid behandlingen av ett tillståndsärende enligt denna lag som gäller en anläggning för nedmontering av sådana fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG ska miljöskyddskraven enligt artikel 13 i den förordningen beaktas.

230 §

Skyldighet att ansöka om miljötillstånd

För verksamhet som utövas när denna lag träder i kraft och som är tillståndspliktig enligt denna lag men som inte var tillståndspliktig enligt den lag som upphävs, ska miljötillstånd sökas inom ett år från lagens ikraftträdande. För torvutvinning och därtill anknuten dikning enligt tabell 2 punkt 7 underpunkt d i bilaga 1 ska tillstånd emellertid sökas senast den 1 september 2020, om utvinningsområdet är högst tio hektar stort. Att tillståndsärendet är anhängigt hindrar inte att verksamheten fortsätter.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 230 § 1 mom. om ansökan om tillstånd för torvutvinning och därtill anknuten dikning tillämpas dock redan från och med den 1 september 2015.

2.

Lag

om ändring av 89 och 108 § i avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 89 och 108 § som följer:

89 §

Förfarandet vid beredning av avfallsplaner

När den riksomfattande avfallsplanen eller en separat plan för minskning av avfallens mängd och skadlighet bereds ska utlåtande om utkastet till plan begäras av de myndigheter vars ansvarsområde eller uppgifter planen anknyter till på ett väsentligt sätt. Alla andra ska ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter. Information om den godkända planen med tillhörande motivering och om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas i det allmänna datanätet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska bereda den regionala avfallsplanen i växelverkan med kommunerna och andra myndigheter i regionen och med sådana verksamhetsutövare och i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser i regionen vars verksamhetsfält den regionala avfallsplanen kan anknyta till på ett väsentligt sätt, och centralen ska tillsätta en arbetsgrupp för ändamålet. När den regionala avfallsplanen bereds ska landskapsförbundet ges tillfälle att yttra sig om utkastet till plan. Bestämmelser om deltagande i beredningen av en regional avfallsplan finns dessutom i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

När den riksomfattande avfallsplanen eller en separat plan för minskning av avfallens mängd och skadlighet revideras ska bestämmelserna i 1 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas. När en regional avfallsplan revideras ska bestämmelserna i 2 mom. om beredningen av planen och deltagandet i beredningen iakttas.

Kommunen ska lämna närings-, trafik- och miljöcentralen och denna i sin tur miljöministeriet de uppgifter om avfall som uppkommer i kommunen, om ordnandet av och tillsynen över avfallshanteringen och om utvecklingsmål beträffande dessa som behövs för att utarbeta den riksomfattande och den regionala avfallsplanen.

108 §

Internationell avfallstransport och godkännande av den

RP 147/2015 rd

I fråga om internationella avfallstransporter och godkännande av sådana ska det som föreskrivs i avfallstransportförordningen samt i denna lag och med stöd av den iakttas.

När ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG transporteras för nedmontering ska dock bestämmelserna i den förordningen iakttas. Tillstånd som avses i artikel 26 i den förordningen beviljas av Finlands miljöcentral.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 17 december 2015

Vid förhinder för statsministern, finansminister

Alexander Stubb

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

1.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 147, 152, 170, 204 och 212 § samt 230 § 1 mom.
och
fogas till lagen en ny 221 a § som följer:

Gällande lydelse

147 §

*Förfarandet för utarbetande av planer samt
lämnande av upplysningar*

En luftvårdsplan ska göras upp inom 18 månader från utgången av det kalenderår under vilket gränsvärdet har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats första gången. Om det är uppenbart att gränsvärdet fortfarande överskrids eller riskerar att överskridas omedelbart efter det att luftvårdsplanens giltighetstid har gått ut, ska en ny luftvårdsplan utarbetas som träder i kraft genast när den föregående luftvårdsplanens giltighetstid går ut. När giltighetstiden för den föregående luftvårdsplanen har gått ut ska en ny luftvårdsplan utan dröjsmål utarbetas när gränsvärdet överskrids eller på nytt riskerar att överskridas.

En handlingsplan på kort sikt ska göras upp utan dröjsmål efter det att tröskelvärdet för larm har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats.

Kommunen ska i tillräckligt god tid ge allmänheten tillfälle att framföra sina åsikter om utkastet till planer genom att kungöra ärendet på kommunens anslagstavla eller i en tidning med allmän spridning på orten. Ärendet ska också kungöras elektroniskt. Ett utlåtande om utkastet till planer ska begäras av den statliga tillsynsmyndigheten.

Föreslagen lydelse

147 §

Tidsfrist för utarbetande av en luftvårdsplan och en handlingsplan på kort sikt och förfarandet för utarbetande av planer

En luftvårdsplan ska göras upp inom 18 månader från utgången av det kalenderår under vilket gränsvärdet har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats första gången. Om det är uppenbart att gränsvärdet fortfarande överskrids eller riskerar att överskridas omedelbart efter det att luftvårdsplanens giltighetstid har gått ut, ska en ny luftvårdsplan utarbetas som träder i kraft genast när den föregående luftvårdsplanens giltighetstid går ut. När giltighetstiden för den föregående luftvårdsplanen har gått ut ska en ny luftvårdsplan utan dröjsmål utarbetas när gränsvärdet överskrids eller på nytt riskerar att överskridas.

En handlingsplan på kort sikt ska göras upp utan dröjsmål efter det att tröskelvärdet för larm har överskridits eller en risk för att det ska överskridas har konstaterats.

När planerna utarbetas ska utlåtande om utkastet till planer begäras av den statliga tillsynsmyndigheten och av andra myndigheter vars ansvarsområde eller uppgifter planen anknyter till på ett väsentligt sätt. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i

Gällande lydelse

Information om en godkänd plan samt om hur de framförda åsikterna och den statliga tillsynsmyndighetens utlåtande har beaktats ska lämnas till allmänheten på det sätt som föreskrivs i 3 mom. De godkända planerna ska sändas för kännedom till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet.

Kommunen ska årligen senast den 15 maj till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet lämna upplysningar om de åtgärder enligt luftvårdsplanen som genomförts samt om en eventuell revidering av luftvårdsplanen eller av en handlingsplan på kort sikt.

152 §

Hur bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning utarbetas

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas av Trafikverket i fråga om landsvägar och järnvägar, av flygplatsoperatören i fråga om en flygplats, av trafikområdeshållaren i fråga om andra trafikområden och i fråga om befolkningskoncentrationer av den behöriga kommunen när det gäller andra platser än de ovan nämnda. Trafikverket och flygplatsoperatören ska lämna sin bullerutredning och handlingsplan till den behöriga kommunen, som beaktar dem när bullerutredningen och handlingsplanen utarbetas för befolkningskoncentrationen.

Bullerutredningen och handlingsplanen ska ses över åtminstone vart femte år efter att de har utarbetats, varvid handlingsplanen och vid behov också bullerutredningen ska göras om. Handlingsplanen ska vid behov även i övrigt ändras och kompletteras, om det i området uppkommer en ny faktor som väsentligen inverkar på bullersituationen.

När handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas ska de vars boende, arbete eller andra omständigheter kan komma att påverkas av handlingsplanen ges möjlighet att framföra sin åsikt. Tillfälle ges genom att

Föreslagen lydelse

en tidning med allmän spridning på orten och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.

Information om *färdiga planer med tillhörande motivering* samt om hur *utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade* ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 3 mom. De färdiga planerna ska sändas för kännedom till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet.

När planerna revideras ska bestämmelserna i 3 och 4 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas.

Kommunen ska årligen senast den 15 maj till den statliga tillsynsmyndigheten och till miljöministeriet lämna upplysningar om de åtgärder enligt luftvårdsplanen som genomförts samt om en eventuell revidering av luftvårdsplanen eller av en handlingsplan på kort sikt.

152 §

Hur bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning utarbetas

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas av Trafikverket i fråga om landsvägar och järnvägar, av flygplatsoperatören i fråga om en flygplats, av trafikområdeshållaren i fråga om andra trafikområden och i fråga om befolkningskoncentrationer av den behöriga kommunen när det gäller andra platser än de ovan nämnda. Trafikverket och flygplatsoperatören ska lämna sin bullerutredning och handlingsplan till den behöriga kommunen, *som ska beakta* dem när bullerutredningen och handlingsplanen utarbetas för befolkningskoncentrationen.

När handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas ska utlåtande om utkastet till plan begäras av kommunerna inom det område som påverkas, de statliga tillsynsmyndigheterna, Trafikverket och flygplatsoperatören och av andra som anges genom förordning av statsrådet. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i en tidning med allmän spridning på orten och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av

Gällande lydelse

ärendet kungörs på kommunens anslagstavla eller i en tidning med allmän spridning på orten. Ärendet ska också kungöras elektroniskt. Utlåtande ska begäras av kommunerna inom det område som påverkas, de statliga tillsynsmyndigheterna, Trafikverket, flygplatsoperatören och andra som anges genom förordning av statsrådet. Dessutom ska en i 186 § avsedd registrerad förening eller stiftelse ges möjlighet att framföra sin åsikt vid bedräningen av handlingsplanen.

Bestämmelser om den tidpunkt före vilken bullerutredningen och handlingsplanen senast ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

170 §

Anmälan om ändringar i verksamheten och om byte av tillståndshavare

Innehavaren av miljötillståndet ska på förhand underrätta tillsynsmyndigheten om att verksamheten inleds, om tidpunkten för inledandet av verksamheten inte framgår av tillståndsansökan eller tillståndsbeslutet, eller om tidpunkten är en annan än vad som meddelats på förhand. Dessutom ska innehavaren av miljötillståndet utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om

- 1) långvariga avbrott i verksamheten,
- 2) avslutande av verksamheten,
- 3) andra ändringar och händelser som gäller verksamheten och som kan påverka föreningen av miljön eller efterlevnaden av tillståndet.

Om tillståndshavaren byts ska den nya tillståndshavaren anmäla att så skett.

Anmälan ska göras till den statliga tillsynsmyndigheten om miljötillståndet beviljas av den statliga miljötillståndsmyndigheten och i övriga fall till den kommunala miljöförhållanden.

Föreslagen lydelse

åsikter.

Information om en färdig plan med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning ska ses över åtminstone vart femte år efter att de har utarbetats, varvid handlingsplanen och vid behov också bullerutredningen ska göras om. Handlingsplanen ska vid behov även i övrigt ses över, om det i området uppkommer en ny faktor som väsentligen inverkar på bullersituationen. När handlingsplanerna ses över ska bestämmelserna i 2 och 3 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas.

Bestämmelser om den tidpunkt före vilken bullerutredningen och handlingsplanen senast ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

170 §

Anmälan om inledande av tillståndspliktig verksamhet samt om ändringar i verksamheten och om byte av verksamhetsutövare

Den som utövar tillståndspliktig verksamhet ska på förhand underrätta tillsynsmyndigheten om att verksamheten inleds, om tidpunkten för inledandet av verksamheten inte framgår av tillståndsansökan eller tillståndsbeslutet, eller om tidpunkten är en annan än vad som meddelats på förhand.

Den som utövar tillståndspliktig och registreringspliktig verksamhet ska utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om

- 1) långvariga avbrott i verksamheten,
- 2) avslutande av verksamheten,
- 3) andra med tanke på tillsynen väsentliga ändringar som gäller verksamheten och som kan påverka föreningen av miljön eller efterlevnaden av bestämmelserna eller tillståndet.

Om den som utövar tillståndspliktig eller registreringspliktig verksamhet byts ska den nya verksamhetsutövaren underrätta tillsynsmyndigheten om detta.

Anmälan om tillståndspliktig verksamhet ska göras till den statliga tillsynsmyndigheten om miljötillståndet beviljas av den statliga miljötillståndsmyndigheten och i övriga fall till den kommunala miljöförhållanden.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

204 §

Riksomfattande planer och program

Statsrådet godkänner de i Europeiska unionens rättsakter avsedda riksomfattande miljöskyddsplanerna och miljöskyddsprogrammen. När planerna och programmen bereds ska de myndigheter och intressegrupper vilkas rätt eller fördel ärendet berör samt de riksomfattande föreningar och stiftelser som avses i 186 § ges tillfälle att avge utlåtande om utkast till planer och program. Utkast ska publiceras i elektronisk form och allmänheten ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att framföra sina åsikter. Information om en godkänd plan eller ett godkänt program med tillhörande motivering samt om hur de framförda åsikterna har blivit beaktade ska ges i elektronisk form.

Bestämmelser om den riksomfattande avfallsplanen och regionala avfallsplaner finns i avfallslagen.

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser

Om verksamheten vid en direktivanläggning eller vid en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser i en annan av Europeiska unionens medlemsstater ska den statliga miljötillståndsmyndigheten för kännedom sända miljötillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande handlingar till denna stat samt i

204 §

Riksomfattande planer och program

Anmälan om registreringspliktig verksamhet ska göras till den kommunala miljövårdsmyndigheten, om det inte är fråga om sådan avfallsbehandling som avses i 32 § 2 mom., i vilket fall anmälan görs till den statliga tillsynsmyndigheten.

Statsrådet godkänner de i Europeiska unionens rättsakter avsedda riksomfattande miljöskyddsplanerna och miljöskyddsprogrammen. *Utlåtande om utkast till planer och program ska begäras av de myndigheter vars ansvarsområde och uppgifter planen eller programmet anknyter till på ett väsentligt sätt. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkast till planer och program och framföra sina åsikter om dem. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i en tidning med riksomfattande spridning och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.*

Information om en godkänd plan eller ett godkänt program med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

När planerna och programmen revideras ska bestämmelserna i 1 och 2 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas.

Bestämmelser om den riksomfattande avfallsplanen och regionala avfallsplaner finns i avfallslagen.

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

Om verksamheten vid en direktivanläggning eller vid en deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser i en annan av Europeiska unionens medlemsstater ska den statliga miljötillståndsmyndigheten för kännedom sända miljötillståndsansökan för verksamheten i fråga med tillhörande *uppgifter enligt bilaga IV till in-*

Gällande lydelse

digst som information och hörande sker enligt 5 kap. Samma informationsförfarande ska också iakttas på begäran av en medlemsstat där verksamheten i fråga sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser. Miljöministeriet ska vid behov förhandla med den behöriga myndigheten i den andra staten innan tillståndsärendet avgörs i syfte att säkerställa att miljötillståndsansökan med tillhörande handlingar hålls framlagda för allmänheten i den andra staten en lämplig tid för framförande av eventuella anmärkningar.

Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska när den avgör tillståndsärendet beakta de anmärkningar som baserar sig på hörande enligt 1 mom.

Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska underrätta den stat som hörts i enlighet med 1 mom. om miljötillståndsbeslutet och skicka de uppgifter som avses i artikel 24.2 i industriutsläppsdirektivet till staten i fråga.

Föreslagen lydelse

industriutsläppsdirektivet till denna stat samtidigt som *information om tillståndsansökan lämnas* och hörande sker enligt 5 kap. Samma informationsförfarande ska också iakttas på begäran av en medlemsstat där verksamheten i fråga sannolikt medför betydande skadliga miljökonsekvenser. Miljöministeriet ska vid behov förhandla med den behöriga myndigheten i den andra staten innan tillståndsärendet avgörs i syfte att säkerställa att miljötillståndsansökan med tillhörande uppgifter *enligt bilaga IV till industriutsläppsdirektivet hålls tillgängliga* för allmänheten i den andra staten en lämplig tid för framförande av eventuella anmärkningar.

Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska när den avgör tillståndsärendet beakta de anmärkningar som baserar sig på hörande enligt 1 mom.

Den statliga miljötillståndsmyndigheten ska underrätta den stat som hörts i enlighet med 1 mom. om miljötillståndsbeslutet och skicka de uppgifter som avses i artikel 24.2 i industriutsläppsdirektivet till staten i fråga.

221 a §

Särskilda bestämmelser om nedmontering av fartyg

Vid behandlingen av ett tillståndsärende enligt denna lag som gäller en anläggning för nedmontering av sådana fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG ska miljöskyddskraven enligt artikel 13 i den förordningen beaktas.

230 §

Skyldighet att ansöka om miljötillstånd

För verksamhet som utövas när denna lag träder i kraft och som är tillståndspliktig enligt denna lag men som inte var tillståndspliktig enligt den lag som upphävs, ska miljötillstånd sökas inom ett år från lagens ikraftträdande. För torvutvinning och därtill

230 §

Skyldighet att ansöka om miljötillstånd

För verksamhet som utövas när denna lag träder i kraft och som är tillståndspliktig enligt denna lag men som inte var tillståndspliktig enligt den lag som upphävs, ska miljötillstånd sökas inom ett år från lagens ikraftträdande. För torvutvinning och därtill

Gällande lydelse

anknuten dikning enligt tabell 2 punkt 7 underpunkt d i bilaga 1 ska tillstånd emellertid sökas inom två år efter lagens ikraftträdande, om utvinningsområdet är högst fem hektar stort. Att tillståndsärendet är anhängigt hindrar inte att verksamheten fortsätter.

Föreslagen lydelse

anknuten dikning enligt tabell 2 punkt 7 underpunkt d i bilaga 1 ska tillstånd emellertid sökas *senast den 1 september 2020*, om utvinningsområdet är högst *tio* hektar stort. Att tillståndsärendet är anhängigt hindrar inte att verksamheten fortsätter.

2.

Lag

om ändring av 89 och 108 § i avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 89 och 108 § som följer:

Gällande lydelse

89 §

Beredning av avfallsplaner

När den riksomfattande avfallsplanen eller en separat plan för minskning av avfallets mängd och skadlighet bereds ska de riksomfattande föreningar och stiftelser som avses i 134 § 2 punkten och de myndigheter och aktörer vars ansvarsområde eller uppgifter den riksomfattande avfallsplanen eller den separata planen kan anknyta till på ett väsentligt sätt ges tillfälle att ta del av utkastet till plan och uttrycka sin åsikt om det skriftligen. Utkastet ska vara tillgängligt i ett datanät och en tillräcklig tid ska reserveras för framförandet av åsikter. Information om den godkända planen med tillhörande motivering och om hur de framförda åsikterna har blivit beaktade ska ges i elektronisk form.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska bereda den regionala avfallsplanen i växelverkan med kommunerna och andra myndigheter i regionen och med sådana verksamhetsutövare och i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser i regionen vars verksamhetsfält den regionala avfallsplanen kan anknyta till på ett väsentligt sätt, och centralen ska tillsätta en samarbetsgrupp för ändamålet. När den regionala avfallsplanen bereds ska landskapsförbundet ges tillfälle att yttra sig om utkastet till plan. Bestämmelser om

Föreslagen lydelse

89 §

Förfarandet vid beredning av avfallsplaner

När den riksomfattande avfallsplanen eller en separat plan för minskning av avfallets mängd och skadlighet bereds ska utlåtande om utkastet till plan begäras av de myndigheter vars ansvarsområde eller uppgifter planen anknyter till på ett väsentligt sätt. Alla andra ska ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter. Information om den godkända planen med tillhörande motivering och om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas i det allmänna datanätet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska bereda den regionala avfallsplanen i växelverkan med kommunerna och andra myndigheter i regionen och med sådana verksamhetsutövare och i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser i regionen vars verksamhetsfält den regionala avfallsplanen kan anknyta till på ett väsentligt sätt, och centralen ska tillsätta en samarbetsgrupp för ändamålet. När den regionala avfallsplanen bereds ska landskapsförbundet ges tillfälle att yttra sig om utkastet till plan. Bestämmelser om

Gällande lydelse

deltagande i beredningen av en regional avfallsplan finns dessutom i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

Kommunen ska lämna närings-, trafik- och miljöcentralen och denna i sin tur miljöministeriet de uppgifter om avfall som uppkommer i kommunen, om ordnandet av och tillsynen över avfallshanteringen och om utvecklingsmål beträffande dessa som behövs för att utarbeta den riksomfattande eller den regionala avfallsplanen.

108 §

Internationell avfallstransport och godkännande av den

I fråga om internationella avfallstransporter och godkännande av sådana iakttas det som föreskrivs i avfallstransportförordningen samt i denna lag och med stöd av den.

Föreslagen lydelse

deltagande i beredningen av en regional avfallsplan finns dessutom i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

När den riksomfattande avfallsplanen eller en separat plan för minskning av avfallets mängd och skadlighet revideras ska bestämmelserna i 1 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter iakttas. När en regional avfallsplan revideras ska bestämmelserna i 2 mom. om beredningen av planen och deltagandet i beredningen iakttas.

Kommunen ska lämna närings-, trafik- och miljöcentralen och denna i sin tur miljöministeriet de uppgifter om avfall som uppkommer i kommunen, om ordnandet av och tillsynen över avfallshanteringen och om utvecklingsmål beträffande dessa som behövs för att utarbeta den riksomfattande och den regionala avfallsplanen.

108 §

Internationell avfallstransport och godkännande av den

I fråga om internationella avfallstransporter och godkännande av sådana ska det som föreskrivs i avfallstransportförordningen samt i denna lag och med stöd av den iakttas.

När ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG transporteras för nedmontering ska dock bestämmelserna i den förordningen iakttas. Tillstånd som avses i artikel 26 i den förordningen beviljas av Finlands miljöcentral.